

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 3 ОТ 2004 Г. ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДЪРЖАВНИТЕ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ (ДВ, БР. 46 ОТ 2004 Г.)

В сила от учебната 2015 - 2016 г.

Издадена от Министерството на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.71 от 15 Септември 2015г.

§ 1. В чл. 4, ал. 1 думите "ученици, които завършват XII клас" се заменят със "зрелостници".

§ 2. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

"(2) Учениците, завършили успешно XII клас в българските училища в чужбина, полагат държавни зрелостни изпити в същото училище."

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

3. Създава се ал. 4:

"(4) Учениците със специални образователни потребности, които се обучават интегрирано, може да полагат държавни зрелостни изпити в училищата, в които са се обучавали, и за изпитите може да им бъдат осигурени отделни зали по преценка на екипа по чл. 37, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (ДВ, бр. 68 от 1999 г.)."

§ 3. Член 8 се изменя така:

"Чл. 8. (1) В изпитния ден на територията на училище, в което се провежда държавен зрелостен изпит, се допускат само:

1. зрелостниците, разпределени да полагат съответния изпит в училището;

2. лицата, които изпълняват служебни функции по организиране и провеждане на изпита;

3. до трима представители на родителите, определени при условията и по реда на тази наредба.

(2) Квесторите, учителите-консултанти, членовете на комисията за провеждане на държавните зрелостни изпити в училището, зрелостниците и представителите на родителите нямат право да използват технически средства за комуникации в изпитния ден в сградата на училището до приключването на изпита."

§ 4. В чл. 9 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "и 8" се заличават;

2. В ал. 3 думите "по чл. 8" се заменят с "по чл. 7, ал. 2".

§ 5. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) създава се нова т. 4:

"4. комисия за провеждане на държавни зрелостни изпити в училището;"

б) досегашните т. 4 и 5 стават съответно т. 5 и 6.

2. Създава се ал. 2:

"(2) При необходимост организирането и провеждането на държавните зрелостни изпити се подпомага и от училища, в които не се провежда обучение в XII клас, чрез предложения за включването на учители от такива училища като квестори."

§ 6. Създава се чл. 13а:

"Чл. 13а. (1) Квестори не могат да бъдат:

1. учители от училището, в което се провеждат държавни зрелостни изпити;

2. учители, които имат правоспособност по съответния учебен предмет и/или преподават

предмета, а на държавни зрелостни изпити по чужд език и учители, които преподават предмет на съответния чужд език.

(2) Учители-консултанти не може да бъдат учители, които имат правоспособност по съответния учебен предмет и/или преподават предмета, с изключение на учителите-консултанти по чужд език.

(3) В комисията за провеждане на държавни зрелостни изпити в училището не може да се включват учители, които имат правоспособност по съответния учебен предмет и/или преподават предмета."

§ 7. В чл. 14 се правят следните изменения:

1. В т. 8 след думите "техническите комисии" се добавя "за електронна обработка на изпитните работи".

2. В т. 10 думите "представител на МОН" се заменят с "отговорно лице".

3. В т. 12 думите "чл. 23, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 27, ал. 5, т. 3" се заменят с "и чл. 23, ал. 2, т. 3 и 4".

4. В т. 13 думите "съответно на уголемен шрифт за слабовиждащи зрелостници" се заличават.

§ 8. В чл. 15 се правят следните изменения:

1. В т. 10 след думата "засекретяване" се добавя "и разсекретяване".

2. Точка 12 се изменя така:

"12. осигурява адаптирането на изпитните материали на уголемен шрифт за слабовиждащи зрелостници и за зрелостници с обучителни трудности при дислексия, а в случаите, когато полагат държавен зрелостен изпит по математика и при дискалкулция;"

§ 9. В чл. 16, ал. 2 се изменя така:

"(2) След приключване на изпитния ден отговорното лице за всяко българско училище в чужбина получава от директора на училището протоколите от проведените държавни зрелостни изпити и пликете с изпитните работи на зрелостниците и ги предоставя на комисии по засекретяване и разсекретяване по начин, гарантиращ сигурността им."

§ 10. В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 се създава изречение второ:

"За председател или заместник-председатели може да се определят и старши или главни учители, преподаващи съответния учебен предмет или цикъл от учебни предмети в гимназиалния етап."

2. В ал. 5 думите "по чл. 14, т. 5" се заменят с "по чл. 14, т. 6".

§ 11. В чл. 18а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 след думите "приемателно-предавателен протокол на" се добавя "техническата комисия по чл. 14, т. 8, подпомагаща".

2. В ал. 6 думите "националните комисии по оценяване" се заменят с "техническите комисии по чл. 14, т. 8".

3. В ал. 7 думите "националните комисии за оценяване" се заменят с "техническите комисии по чл. 14, т. 8".

§ 12. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 след думите "зрелостниците със специални образователни потребности" се добавя "в т.ч. и учители, владеещи брайл или жестомимика".

2. В т. 5 думите "квесторите, включително и педагози, владеещи брайл или жестомимика," се заменят с "разпределените в съответните училища квестори".

3. Създава се нова т. 6:

"6. утвърждава списък на учителите, включени в състава на комисията по чл. 13, ал. 1, т. 4, в т.ч. и учители, владеещи брайл за училищата, в които има зрелостници със специални образователни потребности, полагащи държавни зрелостни изпити."

4. Досегашните т. 6 и 7 стават съответно т. 7 и 8.

§ 13. В чл. 20, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 3 думите "от специалните училища" се заличават.

2. Точки 5 и 6 се изменят така:

"5. изисква от директорите на училищата в региона предложения за квестори, за учители-консултанти, в т.ч. учители, владеещи брайл или жестомимика, за учители в състава на комисията по чл. 13, ал. 1, т. 4, в т.ч. учители, владеещи брайл, и за оценители правоспособни учители по съответния учебен предмет, които го преподават към момента на подаване на предложението;

б. след съгласуване с експерт по съответния предмет или културнообразователна област в РИО изпраща в МОН списък на предложените оценители и предлага на началника на РИО за утвърждаване списък на разпределените в съответните училища квестори, учители-консултанти, в т.ч. учители, владеещи брайл или жестомимика, и учители в състава на комисията по чл. 13, ал. 1, т. 4, в т.ч. учители, владеещи брайл;"

3. Точки 8 и 9 се изменят така:

"8. писмено уведомява директорите на училищата в региона за утвърдените оценители;

9. предава на директорите на училищата, в които се провеждат държавни зрелостни изпити, утвърдените списъци по чл. 19, т. 4, 5 и 6 за съответните училища;"

4. Създава се т. 10:

"10. предава на директорите на училищата, в които се провеждат държавни зрелостни изпити, списък на разпределените в тях зрелостници, както и изпитните комплекти, изпитните материали за зрелостниците със специални образователни потребности и помощните материали;"

§ 14. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се изменя така:

"5. изпраща до регионалната комисия за организиране и провеждане на държавните зрелостни изпити предложения за:

а) квестори;

б) учители-консултанти по чужд език;

в) учители-консултанти на зрелостници със специални образователни потребности, в т.ч. и учители, владеещи брайл и жестомимика;

г) учители, включени в състава на комисията по чл. 13, ал. 1, т. 4, в т.ч. и учители, владеещи брайл;"

2. Създава се нова т. 6:

"6. издава заповед, с която определя за утвърдените учители от училището времето и мястото за дежурството им;"

3. Досегашните т. 6, 7 и 8 стават съответно т. 7, 8 и 9.

§ 15. Създава се чл. 22а:

"Чл. 22а. Предложения за квестори по реда на чл. 22, т. 5 може да изпращат и директори на училища, в които не се провежда обучение в XII клас, в случай че регионалната комисия за организиране и провеждане на държавните зрелостни изпити отправи писмено искане до съответния директор."

§ 16. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се отменя;

б) точка 2 се изменя така:

"2. със заповед определя състава на комисията за провеждане на държавни зрелостни изпити в училището, както и времето и мястото за изпълнение на задълженията им;"

в) създава се т. 2а:

"2а. със заповед разрешава достъп на територията на училището по време на държавните зрелостни изпити на представителите на родителите, определени при условията и по реда на тази наредба;"

г) в т. 5 накрая се добавя "по чужд език";

д) в т. 6, буква "б" след думата "зали" се поставя запетая и се добавя "коридори и входове";

е) точка 7 се отменя.

2. В ал. 2:

а) създава се нова т. 1:

"1. организира, координира и контролира дейността на комисията за провеждане на държавните зрелостни изпити в училището, както и на лицата по чл. 13, ал. 1, т. 5 и 6;"

б) досегашната т. 1 става т. 2;

в) досегашната т. 2 става т. 3 и се изменя така:

"3. уведомява квесторите за разпределението им и предоставя срещу подпис на разпределените квестори в изпитните зали инструктаж за зрелостника, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката, списък на зрелостниците в съответната зала, изпитните материали, помощните материали, консумативите и документите по съответния учебен предмет или цикъл от учебни предмети;"

г) досегашната т. 3 става т. 4 и се изменя така:

"4. предоставя на лицата по чл. 13, ал. 1, т. 5 и 6 в писмен вид срещу подпис инструктажи, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката;"

д) досегашните т. 4, 5 и 6 стават съответно т. 5, 6 и 7;

е) досегашната т. 7 се отменя.

3. В ал. 3 думите "квесторите и учителите-консултанти" се заменят с "лицата по чл. 13, ал. 1, т. 5 и 6".

§ 17. Създава се чл. 24а:

"Чл. 24а. Комисията за провеждане на държавните зрелостни изпити в училището:

1. приема с приемно-предавателен протокол от регионалната комисия за организиране и провеждане на държавните зрелостни изпити съответните изпитни комплекти и/или изпитни материали и ги съхранява до разпределението им по зали;

2. в деня на изпита в присъствието на директора на училището отваря секретните пликове, в които се съхраняват изпитните комплекти и/или изпитните материали, и ги разпределя заедно с помощните материали по зали;

3. записва, разкодира, отпечатва и размножава изпитния вариант за всеки държавен зрелостен изпит в брой, равен на броя на явилите се зрелостници;

4. разсекретява аудиофайловете за компонента "Слушане с разбиране" и ги размножава на магнитен или на оптичен носител в брой, който е достатъчен, за да обезпечи съответните изпитни зали;

5. в присъствието на директора раздава на квесторите по зали изпитните материали, изпитните комплекти и помощните материали, а за залите, в които се провежда изпит по чужд език, и магнитния или оптичния носител за компонента "Слушане с разбиране";

6. след приключване на съответния изпит, в случай че в училището има зрелостници със специални образователни потребности, които полагат държавен зрелостен изпит с материали на брайлов шрифт, на уголемен шрифт, с помощта на компютърна програма или устен изпит, учителите, включени в състава на комисията, в т.ч. и учители, владеещи брайл, дешифрират изпитните работи и/или пренасят отговорите на зрелостниците в листовите за отговори и в свитъците за отворени отговори."

§ 18. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "Слушане и разбиране" се заменят със "Слушане с разбиране".

2. Алинея 7 се отменя.

§ 19. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите "преди началото" се заменят с "преди часа, определен със заповед на министъра на образованието и науката като начало".

2. Алинея 5 се изменя така:

"(5) Зрелостникът получава от квестора изпитен материал, изпитен комплект и помощни материали."

3. Създават се ал. 6, 7, 8, 9 и 10:

"(6) Отстранява се от държавния зрелостен изпит и напуска сградата на училището зрелостник, който:

1. преписва от хартиен носител;

2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.);

3. преписва от работата на друг зрелостник;

4. използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация;

5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им.

(7) За отстраняването на зрелостника се съставя протокол, подписан от квесторите и директора на училището, в което се провежда изпитът, като в протокола задължително се посочват нарушителят, нарушението и кога е извършено.

(8) Изпитната работа на зрелостник, отстранен от държавен зрелостен изпит при условията и по реда на ал. 6 и 7, не се оценява.

(9) Не се оценява и изпитна работа, за която е установено нарушаване на изискванията за анонимност. В този случай квесторите или членовете на съответната комисия, която е установила нарушението на анонимността, съставят протокол, описващ нарушението, и го подписват заедно с директора на училището или с председателя на съответната комисия.

(10) В случаите по ал. 6 и 9 зрелостникът може да се яви отново на съответния държавен зрелостен изпит."

§ 20. Член 28 се изменя така:

"Чл. 28. (1) Зрелостниците със специални образователни потребности, които не могат да положат писмен изпит, може да положат устен държавен зрелостен изпит или държавен зрелостен изпит с помощта на компютър след представяне на медицински документ от лекарска консултативна комисия.

(2) Изпитните материали за зрелостници с нарушено зрение, които са обучавани на брайлов шрифт, може да се адаптират на брайлов шрифт при заявено желание на съответния зрелостник.

(3) Изпитните материали се отпечатват на уголемен шрифт при заявено желание на съответния зрелостник за слабовиждащи зрелостници, за зрелостници с обучителни трудности при дислексия, а при държавния зрелостен изпит по математика и за зрелостници с обучителни трудности при дискалкулния.

(4) Времетраенето на държавните зрелостни изпити за зрелостници със специални образователни потребности се увеличава със 120 минути от предвиденото време за съответния учебен предмет или цикъл от учебни предмети."

§ 21. Създава се чл. 29:

"Чл. 29. (1) При провеждане на държавните зрелостни изпити имат право да присъстват като наблюдатели до трима представители на родителите на учениците от училището, в което се провежда държавният зрелостен изпит.

(2) Представителите на родителите по ал. 1 се определят до 30 дни преди изпитния ден от училищното настоятелство, а за училищата, към които няма регистрирани училищни настоятелства от родителите на учениците в паралелките от X и XI клас.

(3) Когато родителите на учениците в паралелките от X и XI клас определят повече от трима представители, педагогическият съвет избира от тях до трима на случаен принцип.

(4) Представители на родителите не могат да бъдат:

1. родители на зрелостници;
2. лица, извършващи образователни услуги на зрелостници;
3. лица със завършено висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващо на учебния предмет.

(5) Липсата на обстоятелства по ал. 4 се удостоверява от представителите на родителите с декларация по образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

(6) Представителите на родителите имат следните права:

1. да присъстват при подготовката на изпитните зали преди началото на държавния зрелостен изпит;
2. да присъстват на разпределението на квесторите по зали и коридори и при предоставянето на списъка на зрелостниците в съответната зала, изпитните материали, помощните материали, консулативите и документите по съответния учебен предмет или цикъл от учебни предмети;
3. да присъстват при допускане на зрелостниците в сграда на училището;
4. да присъстват при осъществяване на видеонаблюдение за правилното протичане на изпита;
5. да наблюдават работата на квесторите по коридорите;
6. да присъстват при предаване от квесторите на директора на съответното училище на протоколите за провеждане на държавния зрелостен изпит и изпитните работи на явилите се зрелостници, както и изпитните комплекти и помощните материали на неявилите се зрелостници;
7. да подават сигнали при нарушения на условията и реда за провеждане на държавния зрелостен изпит до директора на училището или до началника на регионалния инспекторат по образованието.

(7) Представителите на родителите нямат право на достъп до изпитните материали и до изпитните зали по време на провеждане на държавния зрелостен изпит."

Заключителни разпоредби

§ 22. Наредбата влиза в сила от учебната 2015 - 2016 г.